

FOLKETINGET

Retsforbeholdet og bekæmpelse af migrantsmugling i EU

Retsudvalget
den 22. februar 2024

Dagsorden

1. Danmarks retsforbehold – hvad går det ud på?
2. Hvad indeholder forslag om bekæmpelse af migrantsmugling?
3. Hvad er en prioriteret EU-sag i Folketinget og hvad skal der ske når justitsministeren i næste uge forelægger sagen om migrantsmugling i REU?

Retlige og indre anliggender i EU – hvad samarbejder EU om i dag?

- strafferet
- Politi
- civilret, handelsret og familieret
- asyl
- indvandring
- grænsekontrol
- visum

Retsforbeholdet – hvad går det ud på?

I 1992-93 siger danskerne nej til Maastrichttraktaten og får accepteret fire forbehold på EU-topmøde i Edinburgh.

Retsforbeholdet betyder at:

- Danmark ikke deltager i Rådets vedtagelse af overstatslige retsakter inden for retlige og indre anliggender
- Danmark ikke er bundet af overstatslige retsakter vedtaget af EU inden for retlige og indre anliggender
- Danmark ikke deltager i finansiering.

Hvad betyder retsforhold i praksis?

- Deltager ikke i Rådets vedtagelse af EU-retsakter.
- Er ikke bundet af retsakter vedtaget af EU.
- Deltager ikke i finansieringen af politikker (bortset fra administrationsomkostninger, som påhviler EU-institutionerne).
- Er fortsat bundet af **mellemstatslige** EU-retsakter vedtaget af EU før Lissabontraktaten om politi- og straffesager.

Undtagelser fra undtagelsen - hvor er Danmark stadig med?

- **Politi og strafferetligt samarbejde** med Europol, Eurojust og EPPO gennem særftaler.
- **Civilret** () mellemstatslig tilknytning gennem parallelaftaler.
- Asylpolitik (Dublin + Eurodac) tilknytning gennem mellemstatslig aftale med EU.
- Visumpolitikken (fuld deltagelse)
- Grænsekontrol - viderebygning af Schengenaftalen (Krav på mellemstatslig tilknytning)

Særaftaler:

- **Europol:** Operativt og strategisk samarbejde med Europol indgået mellem Europol og Rigspolitichefen (29. april 2017).
- **Eurojust:** EU's agentur for samarbejde mellem europæiske anklagemyndigheder (12. december 2019)
- **Den europæiske anklagemyndighed (EPPO):** Efterforskning af forbrydelser, der skader EU's finansielle interesser (svig, korruption, hvidvask) indgået mellem Justitsministeren og den Europæiske Anklager (1. september 2023).

Parallelaftaler:

- **Bruxelles I:** retternes kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civilretlige område
 - **Forkyndelsesforordning:** forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager
 - **Dublinforordningen:** hvilket land har ansvaret for en asylansøger
 - **Eurodac:** fingeraftryksdatabase for asylansøgere.
-
- Afslag:
 - **Konkursforordning.**
 - **Bruxelles II:** Skilsmisssager.

Pakke om bekæmpelse af migrantsmugling

Kommissionens præsenterede den 28. november 2023 en pakke med to forskellige EU-lovgivningsforslag, som skal styrke EU's indsats mod migrantsmugling:

1. **Styrket politisamarbejde om migrantsmugling.**
2. Indsatsen mod smuglere, som hjælper tredjelandsborgere til ulovlig indrejse i EU gennem bl.a. højere strafferammer.

Europaudvalget har udvalgt begge EU-forslag som særligt prioriterede forslag fra Kommissionens arbejdsprogram for 2024.

Forslag om styrket politisamarbejde om migrantsmugling

1. Udbygning af Det Europæiske Center for Migrantsmugling (EMSC).
2. Øget strategisk og operationelt samarbejde mellem Europol og andre EU-agenturer (Eurojust og Frontex).
3. Bedre styring og koordinering på EU-plan af bekæmpelsen af migrantsmugling og menneskehandel.
4. Bedre informationsdeling om migrantsmugling og menneskehandel.
5. Flere nationale ressourcer til forebyggelse og bekæmpelse.
6. Styrkelse af Europols støtte gennem operationelle taskforcer og indsættelse af Europol til operationel støtte i EU-landene.

Kan Danmark deltage i det styrkede politisamarbejde?

Forslaget er omfattet af det danske retsforbehold.

- Det betyder, at det som udgangspunkt ikke er bindende for Danmark, og at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af forslaget i Rådet.
- Dog giver Danmarks særaftale med Europol fra 2017 mulighed for at samarbejde med Europol på en række områder.
- Spørgsmålet er om aftalen muliggør, dansk deltagelse i det styrkede politisamarbejde om migrantsmugling? *Menneskesmugling og menneskehandel* er omfattet af bilag 1 til Europolaf-tale. Regeringen vil arbejde for at afklare spørgsmålet.

